

Otázky a příklady na seminář z občanského práva hmotného na téma občanskoprávní vztahy

1. Vysvětlete pojem občanskoprávního vztahu.
2. Klasifikujte občanskoprávní vztahy z hlediska počtu stran.
3. Může existovat jednostranný občanskoprávní vztah? Vysvětlete pojem jednostranně zavazujícího občanskoprávního vztahu.
4. Podíloví spoluvlastníci A. B., C. D. a E. F. prodávají dům manželům G. H. a I. H. Kolik stran se v právním vztahu vyskytuje?
5. Vysvětlete pojem občanskoprávních vztahů
  - a) absolutních a relativních;
  - b) věcných a závazkových;
  - c) majetkových a osobních;
  - d) kauzálních a abstraktních;
  - e) synallagmatických a asynallagmatických;
  - f) úplatných a bezplatných;
  - g) pojmenovaných a nepojmenovaných.
6. Klasifikujte tyto občanskoprávní vztahy
  - a) koupě a prodeje;
  - b) vlastnický vztah;
  - c) směnečněprávní vztah;
  - d) vztah vlastníka a osoby, která způsobila na předmětu vlastnického práva škodu;
  - e) právní vztah založený uznáním dluhu § 558 OZ;
  - f) vztah autora a ostatních osob;
  - g) vztah autora a osoby, která do autorského díla neoprávněně zasahuje;
  - h) dědický vztah.
7. Vyjmenujte prvky občanskoprávních vztahů.
8. Co je to právní subjektivita a způsobilost k právním úkonům? Může jich být osoba zbavena nebo v nich být omezena?
9. Jak je vymezena způsobilost k právním úkonům nezletilců?
10. Posuďte, zda může být právnická osoba nositelem těchto práv:
  - a) práva na život;
  - b) práva na dobrou pověst;
  - c) práva na příznivé životní prostředí;
  - d) práva na zaplacení pohledávky z kupní smlouvy;
  - e) práva nabýt dědictví
    - na základě závěti
    - na základě zákona.

Příklady:

1. K. M. byl na palubě letadla, které v důsledku poruchy motoru havarovalo. Tuto havárii nepřežila žádná z osob nacházejících se na palubě; jejich mrtvoly však nebylo možno ohledat a smrt osvědčit úmrtním listem. Posuďte danou situaci.

2. Námořník D. S. byl na palubě lodi, jež ztroskotala v bouři uprostřed Tichého oceánu. Jeho tělo se nikdy nenašlo a od ztroskotání lodi uplynulo již více než pět let, přičemž o D. S. nebylo po celou dobu žádných zpráv. Posuďte situaci.

3. Námořník D. S. z předchozího příkladu se po dvaceti letech objeví živ a zdrav ve své domovině, v níž byl v mezidobí prohlášen za mrtvého. Jak bude postupovat soud? Jaký osud bude mít právní subjektivita a práva a povinnosti znovuobjeveného námořníka? Jaký právní režim bude mít manželství, které uzavřela po jeho prohlášení za mrtvého jeho bývalá manželka? Bylo by významné, že toto manželství v mezidobí zaniklo či nikoliv?

4. Osmiletý A. B. si koupil od svého patnáctiletého kamaráda štěně jezevčíka. Za psa zaplatil částku 300 Kč ze svých úspor získaných od prarodičů a dovedl ho domů. Matka A. B. s koupí nesouhlasila. Otec nejdříve také ne, avšak ráno, když měl psa zavést zpět, změnil názor. Posuďte, zda je kupní smlouva, kterou nezletilí uzavřeli, platná. Pokud dospějete k závěru, že nikoliv, uveďte, co by měly zúčastněné osoby a jejich zákonní zástupci učinit, aby

- a) pes zůstal v rodině osmiletého A. B.;
- b) pes byl vrácen.

5. Desetiletý Ivan P. zakoupil v obchodě drobné hračky za celkovou částku 100 Kč. Rodiče nezletilého vznesli následně vůči podnikateli požadavek přijmout zakoupené zboží zpět a vrátit jim peníze, neboť podle jejich tvrzení byly peníze svěřeny nezletilci na zakoupení školních potřeb. Jaké právní důsledky měla výše popsaná situace?

6. K. H., zcela zbavený způsobilosti k právním úkonům, přijal od svého strýce darem hodinky v hodnotě 1 000 Kč. Posuďte, zda darovací smlouva je platná či nikoliv. Byla by taková smlouva platná v případě, že by obdarovaným byl sedmiletý synovec dárce?

7. P. S., narozený 29. 2. 1984, uzavřel dne 27. 2. 2002 kupní smlouvu o převodu nemovitosti. Je taková smlouva platná? Byl P. S. v okamžiku uzavření smlouvy již plně způsobilý k právním úkonům či nikoliv?